

بچه‌ها در کود کستانه
 چه یاد میگيرند
 کود کستانه‌ها چه نقشه
 در پرورش کود کار
 دارند؟ اين سئواله
 است که غالباً پدران
 و مادران از جواب آن
 اطلاع ندارند و شايد
 بعضی از متصديان
 کود کستانه‌ها
 خودشان ندانند که
 چه بايد به بچه‌ها یاد
 بدهند اين مقاله
 که توسط چند نفر
 کارشناسان تعليم
 تربيت و روانشناسان نوشته
 شده است نقشى را که
 در جهان متمدن
 کود کستانه‌ها بعهده
 دارند روشن تر کند

می کشد معنی و مفهوم حقیقی خود را داشته باشد ، بهمین جهت باو ایراد نمیگیرند که : « این که خانه نیست که تو کشیده‌ای » یا « سگ که این شکلی نیست » در کودکان چون معلمین و مربیان آنها تا حدودی با اصول تعلیم و تربیت آشنایی دارند این ایرادها را به بچه‌ها نمیگیرند و یک کودکستان خوب در حقیقت بچه را در نقاشی آزاد میگذارد تا هر چه میخواهد بکشد و فقط گاه بگاه او را بطور غیر مستقیم و با نشان دادن تصاویر مختلف راهنمایی‌های کوچکی میکنند بچه‌هایی که در کودکستان آزادانه نقاشی میکنند تصورات خود را بنحوی که مایلند روی کاغذ میآورند و قوه ابداع و ابتکار پیدامی کنند و در آینده هم می‌توانند مسائل و مشکلاتی را که برای آنها پیش میآید بدست خودشان حل کنند و در حقیقت قوه ابتکار و اتکاء به نفس کودکان بدین طریق در کودکستان ممکن است پرورش یابد .

یکی از مشغولیات بزرگ بچه‌ها در هر کودکستان باید نقاشی و کشیدن شکل باشد . بچه‌ها اصولا از بدو تولد و هنگامی که می‌توانند قلم یا مداد را در دست بگیرند بطور غیر ارادی روی کاغذ خط‌های کج و معوج کشیده و به خیال خود نقاشی میکنند ، آنها در حقیقت با رنگ یا نوک مداد رنگی احساسات خود را بطریقی روی کاغذ می‌آورند . از آنچه که بچه‌ها روی کاغذ میکشند میتوان بخوبی به احساسات درونی آنها پی برد . در واقع ناراحتی و شادی ، نقاشیها و تصاویر بچه‌ها بکلی با یکدیگر مختلف و متفاوت است ، ولی نکته‌ای را که باید در اینجا خاطر نشان کرد این است که ذوق و استعداد ذاتی بچه‌ها در کودکستان خیلی زودتر و بهتر از خانه رشد و تکامل پیدا می‌کند . علت هم این است که بچه‌ها در خانه آزادی عمل کودکستان را ندارند ، در خانه معمولا پدر و مادر از بچه خود انتظار و توقع دارند که نقاشی را بطور کامل بکند و تصاویری که

تعمیرات و نگهداری ابزار

خواهند آموخت . یا اینکه وقتی قیچی را بدست میگیرند و بآن کاغذی را قیچی میکنند ، از نظر بزرگترها شاید این خرابکاری باشد که کاغذ پاره شده است ولی از نظر بچه ها یک عمل سازنده است و آنها لذت میبرند از اینکه توانسته اند باقی قیچی کاغذی را ببرند .

بچه ها با این ابزار و آلات بازی میکنند ، تجربه پیدا میکنند و با محیط اطراف آشنایی شوند و هر قدر بیشتر اینکار را بکنند به هوش و استعداد آنها کمک زیادتری می شود ، بچه هایی که از کوچکی در کودستان با این ابزار- آلات آشنا میشوند آنها بی هستند که وقتی بزرگ شدند هم می توانند کارهای ساده خانه با اداره را خودشان انجام دهند و بعبارت دیگر کاردان و کارآمد میشوند .

و بچه هایی که در کودستان این مرحله را طی نکنند هرگز در بزرگی دست بکارهای تعمیراتی حتی ساده هم نمی توانند بزنند و از آن وحشت و نگرانی دارند .

به قیافه بچه هایی که با ابزار و ادوات مختلف مشغول شده اند خوب دقت کنید ، آثار دقت و توجه و تمرکز را در چهره همه آنها مشاهده می نمائید . این یکی از خدمات مهمی است که هر کودستان می تواند به پرورش بچه ها کند و با خریدن یک مقدار ابزار و آچار و وسایل بچه ها را باطرز کار این وسایل و ابزار و همچنین با اشیاء و وسایلی که در محیط اطراف آنهاست آشنا کنند . با این ابزار و آچارها بچه ها ممکن است کارهای خیلی ساده را انجام دهند مثلا همیقدر که بایک چکش میخی را در چوب بکوبند ، کافی است ، آنها در حقیقت استفاده از چکش و میخ را یاد گرفته اند و دیگر لازم نیست که بدانند اینکار چه فایده ای دارد و چه استفاده ای از آن ممکن است بشود ؛ این را در مراحل بعدی

در طی این بازیها علاوه کودکان با محیط یک خانواده بزرگتر آشنا می شوند. آنها که در خانه خود فقط با پدر و مادر و احياناً یک یادو برادر و خواهر روبرو بودند حالا در کودکان چندین نفر معلم و عده زیادی بچه و همبازی را مشاهده میکنند و یاد میگیرند که با غریبه ها چطور رفتار کنند ، در مقابل آنها چگونه خود را حفظ کنند و در سواردی که لازم شد چگونه خودشان را تسلی دهند و در مقابل حملات و احياناً تجاوز دیگران چطور از خود دفاع کنند . بدین ترتیب در حقیقت آنها با اجتماع آشنا شده و رفتار و روشی اجتماعی را تمرین می نمایند . بچه هادر این بازیهای دستجمعی غالباً احساسات خود و دیگران را منعکس می کنند و برای آینده ای که در پیش دارند تربیت می شوند .

شاید توجه کرده باشید که همه بچه ها بازی عروس و داماد را دوست دارند دخترها میل دارند عروس شوند و پسرها هم رل داماد را بازی کنند بطور کلی بچه ها مقلد خوبی هستند همه کارها و رفتار بزرگترها و حتی حیوانات را یاد میگیرند و دوست دارند که مثلاً مانند یک معلم بچه ها را ساکت کنند و مثل یک پدر عصبانی بچه ها را تنبیه کنند . برای این قبیل تقلیدها و بازیها که لازمه سنین کودکی است ، کودکان محیط بزرگتر و مناسب تر و خیملی راحت تری از خانه است . فضای کودکان غالباً بزرگتر از خانه است ، در آنجا بچه ها ، همبازیهای زیادتری را می توانند ببینند ، با آزادی زیادتری بازی میکنند ، تقلید بزرگترها را در میآورند و آنچه را که در سر آنها میگذرد بمرحله عمل در میآورند .

۴- فرا گرفتن بازی صحیح و مفید

می‌توان در زندگی آینده با مشکلات روبرو شد و از آن نهراسید و دوباره بکار ادامه داد، کلیه صفات و مشخصاتی که در آینده برای کودک لازمست از قبیل تمرکز فکر، دقت، خلاقیت، مهارت و چابکی و غیره همه را اومی‌تواند در طی این بازیهای مفید و ساده فراگیرد .

بهمین جهت در کود کستانها باید در سال اول کود کان را آزاد بگذارند تا هر کاری که میل دارند بکنند ولی در سال‌های بعد می‌توان بانها کارهای مفید و سازنده رایاد داد . آنها را کم‌کم در کارهای سازنده و مهم‌ترین داد. بازیهای فکری از قبیل ردیف کردن ورق‌های بازی و یا مرتب کردن خانه‌های شطرنجی و غیره که فکر بچه‌ها را بکار اندازد در مراحل بعدی کود کستان خیلی مفید است . در کود کستان بعلاوه فرصتی خوبی است که بچه‌ها با علائم راهنمایی و رانندگی و اشکال آن آشنا شوند و بدانند که تابلوی توقف ممنوع چطور است، تابلوی ورود ممنوع چطور و غیره . . . باین ترتیب فکر آنها بکار می‌افتد و یک ورزش فکری پیدامی‌کنند.

دانشمندان می‌گویند بازی ، زندگی است و زندگی بدون بازی مفهومی ندارد ولی همین بازی را هم باید فراگرفت ، و معمولاً بچه‌ها وقتی وارد کود کستان می‌شوند حتی ساده‌ترین بازیها را هم نمیدانند و با آن آشنا نیستند ولی در آنجا از بچه‌های دیگر و از سربیان خود می‌توانند بسیاری بازیهای ساده را فراگیرند بازیهایی که برخلاف بازیهای عادی ذوق و ابتکار و سازندگی بچه‌ها را بکار می‌اندازند مثلاً عمارت درست کردن با تخته‌ها و مهره‌های کوچک که وقتی کودک آنرا فراگرفت و خودش یا با شرکت دیگران توانست ساختمانی را بسازد ، رضایت خاطر و غروری را در خود حس میکند. با این بازیها کودک یاد می‌گیرد که چگونه باید در هر کار فعال سازنده باشد و چیزهایی را بوجود آورد. او وقتی با بهره‌بازی میکند و مثلاً ساختمانی را که تا نیمه ساخته است خراب می‌شود ، می‌آموزد که چگونه

۵- حس مسئولیت در برابر دیگران

که چقدر ناپسند وید است که یکی از این بچه‌ها در این امور اجتماعی شرکت نکند و از انجام وظیفه‌ای که بعهده او گذاشته شده است شانه خالی کند. بدون شک در این کارهای دستجمعی و گروهی اختلافات و حتی مشاجراتی هم میان کودکان ممکن است روی دهد ولی هرچه بگذرد بین بچه‌ها یک نوع حس همکاری و اشتراک مساعی با دیگران بوجود می‌آید و رفته رفته بچه‌های سرکش و گوشه‌گیر هم یاد می‌گیرند که چگونه باید در کارهای گروهی شرکت کنند و از وظیفه‌ای که در این کارها انجام می‌دهند لذت ببرند. بعلاوه بچه‌ها در کودکانستان ضمن این بازیها فرا می‌گیرند که چگونه باید به کودکان کوچکتر از خود کمک کنند و لباس آنها را بپوشانند یا کفششان را بپوشانند.

بچه‌هایی که در خانه معمولا دست به سیاه و سفید نمی‌زنند، در کودکانستان حاضرند همه کار بکنند و شاید پدر و مادرهایی که این عکس‌ها را به بینند باور نکنند که بچه‌های کوچک در کودکانستان‌ها بتوانند اینکارها و نظائر آنها انجام دهد. کارهای خانگی از قبیل درست کردن و مرتب کردن میز غذا خوری، گذاشتن بشقاب و کارد و چنگال روی آن و بالاخره شستن و تمیز کردن قاشق و چنگال کارهایی است که در کودکانستان باید به بچه‌ها آموخته شود و آنها با فرا گرفتن اینکارها غیر از آشناسدن با امور خانه، حس مسئولیت پیدامی‌کنند، حس مسئولیت در مقابل خودشان و در برابر دیگران و عادت پیدا میکنند که در مقابل اجتماع هم این حس مسئولیت را پیدا کنند.

بچه‌ها در جریان این کار یاد می‌گیرند

بچه‌ها حتماً تریجه را زیاد خورده‌اند ولی شاید هرگز شستن تریجه و تمیز کردن آنرا ندیده باشند و هیچ پیش نیامده است که خودشان تریجه‌ها را با چاقو بریده و شسته و خورده باشند. اینها وصدها پدیده‌های نظیر آنرا فقط در محیط کود کستانهاست که میتوان به کود کان یاد داد و آنها را بدین ترتیب با محیط زندگی خود آشنا کرد ولی متأسفانه در کود کستانها یا اصلاً توجهی به این مسائل پیش پا افتاده و ساده نمیشود و یا اگر هم بشود خیلی مختصر و وقت خیلی کمی را بآن اختصاص میدهند.

کود کستان‌ها در این مورد اگر برنامه مرتبی داشته باشند میتوانند کمک بزرگی به پرورش فکر و استعداد کود کان بکنند و خیلی از مسائل ساده و پیش پا افتاده زندگی را به کود کان یاد بدهند، مثلاً تلفن کردن و چگونگی گرفتن شماره تلفن از جمله آنهاست که بچه‌ها علاقه زیادی بآن دارند.

با این ترتیب بچه‌ها به محیط زندگی اطراف خود آشنا می‌شوند و این آشنائی موجب تقویت استعداد و قوای فکری آنها میشود.

